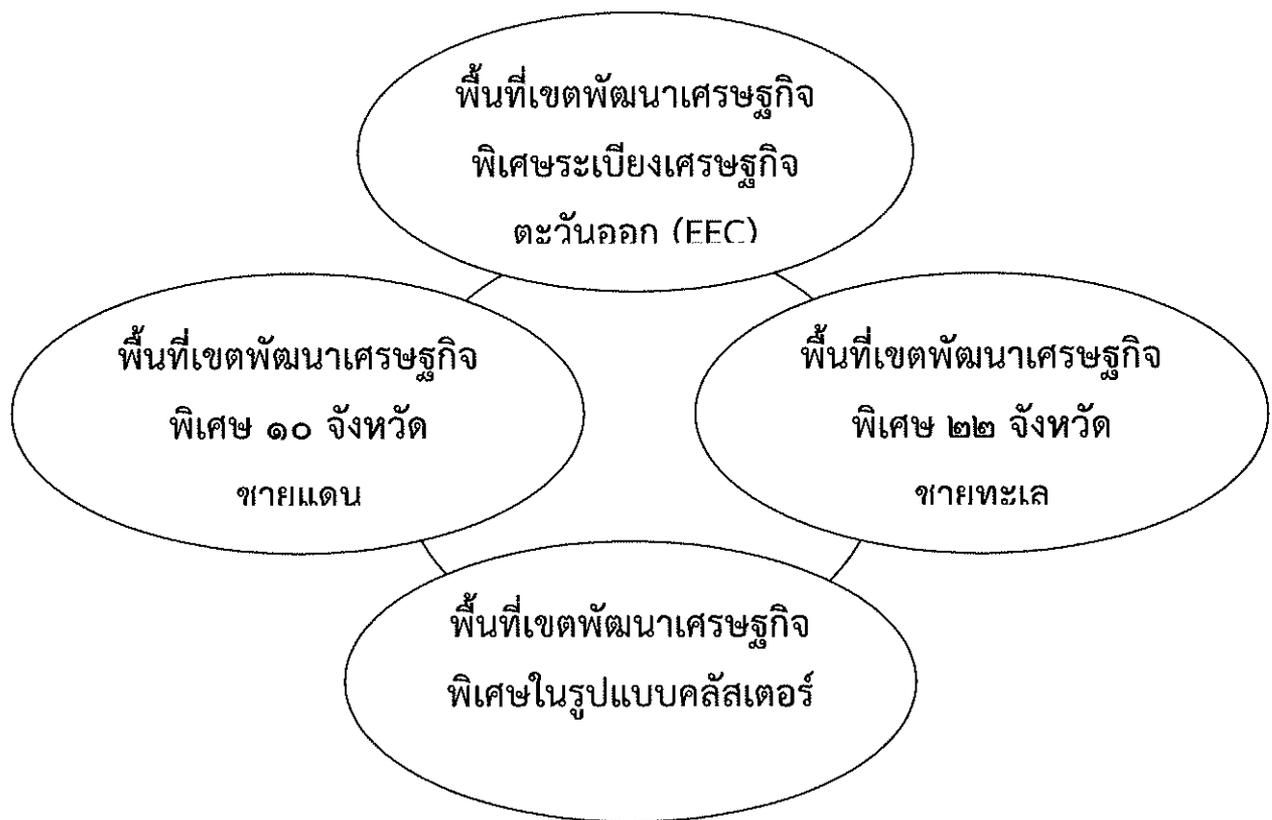

นโยบายเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ ๔ รูปแบบ

กลุ่มงานติดตามและประเมินผล
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

นโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๔ รูปแบบ

จากการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปี ๒๕๕๘ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าว รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะจัดตั้ง “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” ในจังหวัดต่าง ๆ ตามแนวชายแดน ได้แก่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และจังหวัดมุกดาหาร เป็นต้น เขตเศรษฐกิจพิเศษ หมายถึง เขตพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการ หรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการค้าและการลงทุนของประเทศโดยการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับทั้งในเรื่องของการเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง การจัดการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ ตลอดจนจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค รองรับสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (EEC)

ความเป็นมา

กรอบแนวคิดการพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน ดำเนินการใน ๓ จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา แบ่งเป็นเขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเขตพัฒนาเมือง เพื่อรองรับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่เห็นชอบในหลักการส่งเสริม ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ประกอบด้วย (๑) การต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) และ (๒) อุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) โดยส่งเสริมให้เป็นอุตสาหกรรมสีเขียว มีการบูรณาการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงทั้งระบบและมีประสิทธิภาพ การให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน การพัฒนาเมืองและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ การดำเนินการด้านผังเมืองสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบ การพัฒนาแหล่งน้ำให้มีคุณภาพและพอเพียงกับอุตสาหกรรม เกษตร ท่องเที่ยว และอุปโภคบริโภค และประเมินผลกระทบต่อประชาชน โดยให้มีพระราชบัญญัติการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว

คณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (คบพ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบในข้อเสนอแนวทางการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก โดยให้ใช้ชื่อว่า “ระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor)” และเห็นชอบการออกกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกโดยกำหนดการให้สิทธิประโยชน์การลงทุน การกำหนดการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดตั้งองค์กรเพื่อกำหนดนโยบายและบริหาร พร้อมทั้งขอให้นำความเห็นในที่ประชุมไปพิจารณา ดำเนินการต่อไป

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารจัดการการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกรวม ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์บางประการภายใต้เขตพื้นที่ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ หากพิจารณาแล้วเสร็จจะนำส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบต่อไป จากนั้นนายกรัฐมนตรีทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับต่อไป

ความเกี่ยวข้องกับกรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางานมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกนักลงทุนและปรับแก้กฎหมายในการเข้ามาทำงานของคนต่างด้าวทั้งในระดับฝีมือและไร้ฝีมือเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว รองรับการใช้สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนของ BOI ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และการจัดทำข้อมูลด้านแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐ จังหวัดชายแดน

ความเป็นมา

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ในคำสั่ง คสช.ที่ ๗๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ได้มอบนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีมุ่งหมายให้เป็นส่วนหนึ่งของ Roadmap ในการสนับสนุนการนำประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระตุ้นเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และช่วยรักษาความมั่นคงของประเทศ บริเวณพื้นที่ที่ กนพ. กำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รัฐจะสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สิทธิประโยชน์การลงทุน การบริหารแรงงานต่างด้าวแบบไป-กลับ การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ และการอื่นที่จำเป็น เพื่อดึงดูด FDI เพิ่มขีดความสามารถของประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และแก้ปัญหาความมั่นคง โดยกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาดังนี้

๑. สร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เน้นบริเวณชายแดนสำหรับระยะแรก โดยใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒. สนับสนุน SMEs ไทย และการลงทุนต่อเนื่องของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน

๓. จัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและสินค้าเกษตรลักลอบจากประเทศเพื่อนบ้าน

หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ และเชื่อมโยงประเทศในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

๑. สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุน : ให้สิทธิประโยชน์ตามเขตการส่งเสริมการลงทุนเขต ๓ พิเศษ และสิทธิประโยชน์อื่นทั้งที่เป็นภาษีและไม่ใช่ภาษี

๒. การให้บริการจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จ : จัดตั้ง OSS ด้านการลงทุน โดยมีสำนักงานในพื้นที่ และเชื่อมโยงกับศูนย์บริการด้านการลงทุนของ BOI และจัดตั้ง OSS ด้านแรงงาน สาธารณสุข และตรวจคนเข้าเมือง

๓. มาตรการสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว : จัดระบบแรงงานต่างด้าวแบบไป-กลับ และกำหนดแนวทางการฝึกอบรมแรงงาน

๔. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านบุคลากรในพื้นที่ : พัฒนาด้านบุคลากรและการผ่านแดน โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง และระบบน้ำ ไฟฟ้า และอื่นๆ

นโยบายเศรษฐกิจพิเศษชายแดน สำหรับธุรกิจที่ใช้แรงงานมาก ใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่น ธุรกิจด้านโลจิสติกส์และธุรกิจที่จะไปเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเอื้อต่อการค้าระหว่างกันในอนาคต โดยมีกิจการเป้าหมายจำนวน ๑๓ กิจการ ที่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI ดังนี้

๑. เกษตรและอาหารแปรรูป
๒. ผลิตภัณฑ์เซรามิก
๓. สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง
๔. เครื่องเรือน
๕. อัญมณีและเครื่องประดับ
๖. เครื่องมือแพทย์
๗. ยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน
๘. ผลิตภัณฑ์พลาสติก
๑๐. ยา
๑๑. กิจการโลจิสติกส์
๑๒. นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม
๑๓. กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว

พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๑/๒๕๕๘ กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) จังหวัดตาก ๒) จังหวัดมุกดาหาร ๓) จังหวัดสระแก้ว ๔) จังหวัดสงขลา ๕) จังหวัดตราด และประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๒/๒๕๕๘ กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ ๒ อีก ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) จังหวัดหนองคาย ๒) จังหวัดนราธิวาส ๓) จังหวัดเชียงราย ๔) จังหวัดนครพนม ๕) จังหวัดกาญจนบุรี

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๑

๑. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก ประกอบด้วย ๓ อำเภอ คือ อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ และอำเภอแม่ระมาด

โอกาสและศักยภาพ : ขยายการค้าชายแดนไทย-พม่า เชื่อมต่อไปสู่เวียดนาม และจีน มีแหล่งแรงงานพร้อม

๒. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอหว้านใหญ่ และอำเภอดอนตาล

โอกาสและศักยภาพ : ขยายการค้าชายแดนไทย-ลาว เชื่อมต่อไปสู่เวียดนาม

๓. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย ๒ อำเภอ คือ อำเภออรัญประเทศ และอำเภอวัฒนานคร

โอกาสและศักยภาพ : ขยายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ใกล้ท่าเรือแหลมฉบัง

๔. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด ประกอบด้วย ๑ อำเภอ คือ อำเภอคลองใหญ่

โอกาสและศักยภาพ : ขยายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ใกล้ท่าเรือสีหนุวิลล์และท่าเรือแหลมฉบัง ขยายการท่องเที่ยวในพื้นที่

๕. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอหว้านใหญ่ และ อำเภอดอนตาล

โอกาสและศักยภาพ : ขยายการค้าชายแดนไทย-ลาว เชื่อมต่อไปสู่เวียดนาม

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒

๑. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ๓ อำเภอ คือ อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน และอำเภอแม่สาย

๒. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย ๒ อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอสระใคร

๓. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ๒ อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอท่าอุเทน

๔. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ๑ อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี

๕. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ๕ อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอตากใบ อำเภอเยื่อ อำเภอวัง และอำเภอสุไหงโกลก

ความเกี่ยวข้องกับกรมการจัดหางาน

คณะกรรมการ กนพ. เห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการ ๓ ชุด เพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ขอเขตพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน

๒. คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน การสาธารณสุข และความมั่นคง

๓. คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร

คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน การสาธารณสุข และความมั่นคง ซึ่งกรมการจัดหางานร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางการจัดระบบแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานลักษณะไป-กลับ

๒. แนวทางการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

๓. จัดทำแผนจัดตั้ง OSS แรงงานต่างด้าว โดยครอบคลุมงานสาธารณสุข และตรวจคนเข้าเมือง

กรมการจัดหางานมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกนักลงทุนและจัดระบบสนับสนุนที่มีมาตรฐานในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑๐ จังหวัด จึงได้จัดทำ “โครงการจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านแรงงานต่างด้าว เพื่อสนับสนุนเขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้นายจ้าง/สถานประกอบการใช้แรงงานต่างด้าวทั้งในกลุ่มช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ และกลุ่มมิใช่ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สอดคล้องกับความต้องการใช้แรงงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานในพื้นที่ขึ้นใน

กรมการจัดหางานได้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาคำขออนุญาตทำงานของแรงงานที่เข้ามาทำงานในลักษณะ ไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑

๓. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๒๒ จังหวัดชายทะเล

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานแรงงานประมงเป็นโครงการนำร่องใน ๗ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรสาคร ระยอง ตราด ชุมพร สงขลา ระนอง และสตูล ที่จะนำแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงานเฉพาะกิจการประมงเท่านั้น และในปัจจุบันปัญหาการค้ามนุษย์นับเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ในรูปแบบประมง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ไทยถูกปรับลดระดับจาก Tier ๒ Watch List เป็น Tier ๓ โดยจากรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIP Report) ที่ไทยถูกปรับลดระดับลง เนื่องจากไม่ได้แสดงความพยายามอย่างมีนัยสำคัญที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำ โดยเฉพาะการทำประมงที่ผิดกฎหมายขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated fishing : IUU) อาจถูกกีดกันทางการค้าจากกลุ่มประเทศ สหภาพยุโรป (EU) และสหรัฐอเมริกา ในสินค้าบางประเภท เช่น อาหารทะเล และอาหารทะเลแปรรูป ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเพื่อเป็นการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในกิจการประมงอย่างเป็นระบบ ลดปัญหาสาย/นายหน้าขบวนการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง เข้าสู่ระบบการทำงานอย่างถูกต้อง มีสภาพการทำงานที่เหมาะสม และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นการสร้างมาตรฐานในการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้ง ยังเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการในการขาดแคลนแรงงาน

ความเกี่ยวข้องกับกรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางาน จึงได้ดำเนินการตามภารกิจของศูนย์ประสานแรงงานประมงจังหวัด ต่อเนื่องจากที่ได้ดำเนินการไว้แล้วต่อไป และให้จังหวัด ๑๕ จังหวัดชายทะเล (สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ตรัง ปัตตานี และนราธิวาส) ดำเนินการเช่นเดียวกันกับ ๗ จังหวัดซึ่งได้ดำเนินการมาก่อนหน้าแล้ว

กรมฯ ได้ดำเนินการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ในกิจการประมงทะเล (๒๒ จังหวัดที่มีพื้นที่ติดทะเล) ดังนี้

๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแนวทางการจัดระบบ แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ โดยเห็นชอบการ แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานประมงทะเล โดยการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเล ปีละ ๒ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ดำเนินการแล้วเมื่อวันที่ ๑ เมษายน – ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีแรงงาน ต่างด้าวมาจดทะเบียน ทั้งสิ้น ๕๔,๔๐๒ คน

- ครั้งที่ ๒ กำหนดจดทะเบียนระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ – ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๙๐ วัน

๒. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ในกิจการแปรรูป สัตว์น้ำ กำหนดจดทะเบียน เป็นเวลา ๙๐ วัน เริ่มดำเนินการในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

- การจัดระบบแรงงานต่างด้าวสัญชาติเวียดนาม ผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็น เวลา ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์

ความเป็นมา

รัฐบาลมีแนวทางการดำเนินนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ ซึ่งจะ อยู่บริเวณพื้นที่ตอนใน สำหรับธุรกิจที่ไม่เหมาะสมกับชายแดน และธุรกิจที่เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น กิจการวิจัยและพัฒนา กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและใช้แรงงานน้อย

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (ชนพ.) ได้มอบหมาย กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำข้อเสนอนโยบายพัฒนาคลัสเตอร์ โดยเน้นคลัสเตอร์ที่มีศักยภาพและมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคลัสเตอร์

๑. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และนำไปสู่การสร้าง อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๒. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการลงทุนของประเทศไทย เพื่อดึงดูดการลงทุนที่มีมูลค่า ทั้งจากนักลงทุนเดิมและรายใหม่

๓. เพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ตลอดจนสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับ ผู้ประกอบการ SMEs

คุณสมบัติสำคัญของคลัสเตอร์

๑. มีการกระจุกตัวในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม เฉพาะอย่าง

๒. มีการเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ Value Chain และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม

๓. มีการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น จ้างงานหรือใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เชื่อมโยงกับ SMEs ในท้องถิ่น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาคลัสเตอร์

การกำหนดคลัสเตอร์เป้าหมาย ประกอบด้วย ๔ กลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้

๑. คลัสเตอร์ยานยนต์และชิ้นส่วน : การยกเว้นอากรขาเข้ารถยนต์ต้นแบบหรือของที่นำเข้ามาเพื่อการวิจัยและพัฒนาทดสอบ การขยายสาขาสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน การส่งเสริมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ ใน ๗ จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครราชสีมา

๒. คลัสเตอร์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม : การพัฒนาบุคลากรด้าน Electronic Design การยกระดับขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีการผลิตให้กับผู้ผลิตใน Supply Chain การยกระดับมาตรฐานเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การขยายขอบเขตงานด้านการทดสอบของสถาบันไฟฟ้าฯ การพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบไฟฟ้าแรงสูง การพัฒนาระบบไฟฟ้าให้มีความเสถียรรองรับคลัสเตอร์ ๗ จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครราชสีมา

๓. คลัสเตอร์ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ โดยกำหนดมาตรการ Green Tax Expense ใน ๒ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี และระยอง

๔. คลัสเตอร์ดิจิทัล : การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวในจังหวัดเชียงใหม่ และภูเก็ต

๕. คลัสเตอร์เกษตรแปรรูป : การยกระดับคุณภาพ/มาตรฐานสินค้าเกษตรแบบครบวงจร การพัฒนา Rubber City

๑) ภาคเหนือ ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน : แปรรูปผลไม้ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ : ปศุสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด

๓) ภาคตะวันตก ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ : อ้อย สับปะรด ยาง

๔) ภาคตะวันออก ใน ๓ จังหวัด ได้แก่ ระยอง จันทบุรี ตราด : แปรรูปผลไม้ ยาง

๕) ภาคใต้ ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ สงขลา : ปาล์ม อาหารทะเลแปรรูป ยาง

๖. คลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มคลัสเตอร์ : การส่งเสริมกิจการฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจแฟชั่น และการส่งเสริมให้สถาบันแฟชั่นระดับโลกมาตั้งสาขาและเปิดสอนระดับปริญญาในประเทศไทย ใน ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสาคร ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว

๗. คลัสเตอร์หุ่นยนต์ : การปรับโครงสร้างอากรขาเข้าชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ มาตรการทางภาษีในการกระตุ้นให้ภาคอุตสาหกรรมปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตเป็นหุ่นยนต์หรือระบบอัตโนมัติ (Demand Driven) การพัฒนาศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือในเครือข่ายหน่วยงาน Center of Excellence การใช้ประโยชน์จากกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์หรือระบบอัตโนมัติและอุตสาหกรรมในภาคการผลิต/ธุรกิจบริการ จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวในจังหวัดเชียงใหม่ และภูเก็ต

๘. คลัสเตอร์การแพทย์ครบวงจร : การปรับปรุงกระบวนการกำหนดมาตรฐานให้มีความรวดเร็วและเร่งกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ เพื่อให้ผู้ผลิตในประเทศใช้เป็นมาตรฐานอ้างอิงในการเข้าสู่บัญชีนวัตกรรม การปรับระดับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตยาจาก B1 (ยกเว้นอากรเครื่องจักร วัตถุดิบ และสิทธิประโยชน์อื่นที่มีใช้ภาษี) เป็น A3 (ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๕ ปี) การพิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์ของกิจการที่เป็นผลิตภัณฑ์เป้าหมายในสาขาบริการทางการแพทย์ ๕ กิจการ ได้แก่

- ศูนย์บริการทางการแพทย์และโรงพยาบาล
- บริการแพทย์แผนไทย
- การผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์
- บริการสนับสนุนเทคโนโลยีทางการแพทย์
- โลจิสติกส์เพื่อการรักษาพยาบาล

๙. คลัสเตอร์อากาศยานและชิ้นส่วน : การแก้ไขพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การผลักดันนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ภาครัฐโดยกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดมาตรการสนับสนุนการพัฒนาคลัสเตอร์ ดังนี้

๑. การให้สิทธิประโยชน์
๒. การพัฒนาคนและเทคโนโลยี
๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๔. การแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค
๕. การสนับสนุนเงินทุน

ความเกี่ยวข้องกับกรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานเกี่ยวข้องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในส่วนของมาตรการสนับสนุนการพัฒนาคลัสเตอร์ ดังนี้

๑. มาตรการสนับสนุนคลัสเตอร์ยานยนต์และชิ้นส่วน การขยายสาขาสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน
๒. มาตรการสนับสนุนคลัสเตอร์ดิจิทัล การอำนวยความสะดวกด้านวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน หรือการให้ Permanent Residence แก่ผู้เชี่ยวชาญด้าน IT จากต่างประเทศ

หมายเหตุ : ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก LINK : <http://www.nesdb.go.th>